

A Fővárosi Ítéltábla a Tóth B. Gábor Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek Dr. Lehoczky Dávid ügyvéd által képviselt alperes ellen fuvardíj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. május 13. napján kelt 8.G.42.162/2012/22. számú ítélete ellen a felperes által benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 109.286,- (Egyszázkilencezer-kettőszáznyolcvanhat) Ft-ot és ennek 2011. december 31-től a kifizetésig járó a jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 120.000,- (Egyszázhuszezer) Ft + áfa első- és másodfokú ügyvédi munkadíjat és 30.000,- (Harmincezer) Ft első- és másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a S.... Kft. 2011. október 17-én 8 órai kezdő felrakással megbízta az alperest áru továbbításával Budapestre 420,- euró fuvardíj ellenében. A megbízásban a S.... Kft. felhívta az alperes figyelmét arra, hogy a gépkocsinak reggel 8 órától 16 óráig a rámpán kell állnia a rakodás miatt és csak 16 órakor indulhat el. Az alperes a felperest 2011. október 14-én megbízta komplett rakomány fuvarozásával 300,- euró + áfa fuvardíj ellenében Linz felrakóhelyről Budapestre 2011. október 17-i lerakással úgy, hogy a ... Expressz cégnél 22 órakor, a S.... Kft. székhelyén 23 órakor kellett megjelenennie. Az alperes a megbízásban a felrakás idejét 2011. október 17-ben jelölte meg azzal, hogy „délelőtt mielőbb”. Az alperes felhívta a felperes figyelmét a fel- és lerakás időpontjainak betartására, továbbá arra, hogy ennek elmulasztása esetén a fuvardíj nem kerül kifizetésre. A megbízásban az alperes azonnali értesítést kért a fuvarozás során felmerülő összes problémára.

A felperes a megbízást elfogadva az ...-753 forgalmi rendszámú járművel kiállt a felrakóhelyen 2011. október 17-én délelőtt 10 órakor. A felperes ezen a napon 12 óra 6 perckor az alperesnek küldött egy e-mailt, amiben arról tájékoztatta, hogy 2011. október 17-én délelőtt kiállt a felrakóhelyre a gépjármű, az áru azonban csak délután 15-16 órakor lesz kész, a felrakodás elhúzódása miatt a sofőr vezetési ideje 18 órakor lejár, ezért aznap az árut nem tudja lerakni, a lerakás várhatóan másnap reggel lesz.

A felperes 2011. október 18-án szolgáltatotta ki mindkét lerakóhelyen az árut, majd 109.286,- Ft fuvardíjról kiállította a számlát és megküldte az alperesnek. A S.... Kft. 2011. október 25-én az

alperes felé felszólamlással élt, amelyben közölte, hogy a késedelmes kiszolgáltatás miatt a fuvardíjat nem fizeti meg. Az alperes 2011. október 26-án a felperes felé élt felszólamlással a késedelem miatt arra hivatkozva, hogy napközben többször egyeztették a lerakási időpontokat és a lerakás helyét, ennek ellenére nem szolgáltatta ki a felperes a rakományt a megadott határidőig, ezért a megbízója közölte, hogy a fuvardíjat nem fizeti meg a részére és ugyanezért az alperes sem tudja kifizetni a felperesnek a fuvardíjat. Az alperes 2011. november 4-én visszaküldte a felperes fuvardíjról kiállított számláját.

A felperes a fizetési meghagyásból ellentmondás folytán perré alakult eljárásban az alperest 109.286,- Ft fuvardíj és ennek 2011. december 31-től a kifizetésig járó a jegybanki alapkamat kétszeres mértékű késedelmi kamata és perköltség megfizetésére kérte kötelezni.

Arra hivatkozott, hogy a S.... Kft.-nek az alperes részére adott megbízás a kiállítás időpontjáról eltért az alperes által a felperes részére adott megbízásban foglaltaktól, figyelemmel arra, hogy a S.... Kft. a megbízásban a felrakodási időt úgy jelölte meg, hogy 8 órától 16 óráig a gépjárműnek a rámpán kell állnia, ehhez képest az alperes által adott fuvarmegbízáson a felrakodás idejeként a „délelőtt mielőbb” megjelölés szerepel. A berakodás speciális feltételeiről nem tudott, amelynek igazolásaként hivatkozott a 2011. október 17-én küldött e-mailre. Előadta, hogy a felrakóhelyen a megadott időpontban a gépjárművel kiállt, azonban onnan csak 16 óra után távozott. A megbízás elvállalásakor a megbízás szerint délelőtti felrakásra készült, azonban a több órás várakoztatás és a sofőr munkaidejének hajnali 3 órakor történő kezdetére tekintettel a gépkocsivezető vezetési ideje 18 órakor lejárt, ezért csak másnap reggel tudott a lerakóhoz érni. Állította, hogy a késés nem róható fel a felperesnek, mivel a fuvarozást a megbízás szerint és az AETR Egyezményben foglaltak betartása mellett teljesítette. A ki- és berakodás megszervezése az alperes feladatkörébe tartozott.

Álláspontja szerint az alperes a Ptk. 515. § (2) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségét megszegte, ugyanakkor a „Nemzetközi Árufuvarozási Szerződésről” szóló, Genfben az 1956. évi május hó 19. napján kelt Egyezmény kihirdetésére vonatkozó 1971. évi 3. tvr. (CMR) 17. cikk 2. pontja szerint a felelősség alól a felperes mentesült.

Az alperes az ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását és perköltségben történő marasztalását kérte.

Előadta, hogy a felperes a fuvarfeladat elvállalásakor tisztában volt azzal, hogy a felrakás délután 16 óráig fog tartani, ezért a várakozási idővel számolnia kellett. A gépkocsivezető munkaideje nem a perbeli fuvar miatt kezdődött hajnali 3-kor, hanem egy másik fuvarfeladat miatt. Annak ellenére, hogy napközben többször is beszéltek telefonon, a felperes nem jelezte, hogy mégsem tudja időben teljesíteni a fuvarozást, ezért a tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget. A felperes a fuvarfeladat elvállalásakor tisztában volt azzal, hogy a felrakodás 16 óráig fog tartani, ezért került sor a fel- és lerakodási időpontok meghatározására, amiről előzetesen tájékoztatta a felperest. A fuvarmegbízásban egyértelműen rögzítésre került, hogy az első lerakodás este 22 órakor, míg a második lerakón a lerakodás 23 órakor lesz. A felperesnek ezért számolnia kellett azzal, hogy ha a gépkocsivezetőnek hajnali 3 órakor kezdődik a vezetési ideje, akkor 15 óra vezetési idő után 18 órakor 9 órai pihenőidőt kell tartania és nem tudja a megbízásban foglaltaknak megfelelő határidőre az árut kiszállítani. A CMR 19. cikkében foglalt kiszolgáltatási késedelemre tekintettel kérte a kereset elutasítását.

A Fővárosi Törvényszék a 2014. május 13. napján kelt 8.G.42.162/2012/22. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 12.700,- Ft ügyvédi munkadíjat.

Határozata indokolásában rögzítette, hogy a peres felek között nemzetközi fuvarozási szerződés jött létre. Az elsőfokú bíróság az alperes érdemi ellenkérelmében hivatkozott fuvarozói késedelem

fenntartása tekintetében vizsgálta a felek közötti szerződés kötésnek a körélményeit. **B. F.** tanúvallomása alátámasztotta, hogy a peres felek között a fuvarozási szerződés az alperes megbízásában foglaltak szerinti tartalommal jött létre, eltérően az alperes megbízója, a S.... Kft. által adott megbízástól, mivel a perbeli megbízásban az alperes a felrakodásnál a „délelőtt mielőbb” kifejezést használta. Az nem került bizonyításra, hogy az alperes a fuvarozási szerződés megkötését megelőzően tájékoztatást adott volna a felperesnek arról, hogy a felrakóhelyen történő felrakodás reggel 8 órától délután 16 óráig fog tartani.

Mivel az áru felrakása 2011. október 17-én 16 órakor fejeződött be és a fel- és a lerakóhelyek közötti távolság 6 óra alatt volt teljesíthető, ugyanakkor a gépkocsivezető pihenő ideje miatt csak másnap került sor az áru kiszolgáltatására, ezért a felperes a CMR 17. cikk 1. pontja szerint késedelembe esett. A CMR 17. cikk. 2. pontjában foglalt fuvarozói felelősség alóli mentesülés nem nyert bizonyítást, mert a felperes részére a lerakodás időpontjai ismertek voltak. A rendelkezésre álló iratok és a tanúk vallomása alapján megállapítható, hogy a felperes késedelmesen szolgáltatotta ki az árut, továbbá azt, hogy a felrakás elhúzódása miatt a 22 és 23 órai lerakási határidő nem teljesíthető. A lerakodás előre jelzett időpontjában a gépkocsivezetőnek a pihenő időt kellett kivennie, ami a felperes érdekkörébe esett és a kiszolgáltatás késedelmét eredményezte. Az alperes a megbízásban felhívta a felperes figyelmét a fel- és lerakás időpontjainak betartására, továbbá arra, hogy ennek elmulasztása esetén a fuvardíj nem kerül kifizetésre. Az alperesi megbízásban a fel- és lerakodási időpontok be nem tartása esetére 250,- euró megfizetését kötötte ki és fenntartotta a jogát, hogy az alperest ért kár megtérítését követelhesse. Az alperes a kárát igazolta, azt, hogy a késedelem miatt a megbízója a fuvardíjat nem fizette meg. A Ptk. 499. §-a alapján a felperest megillető fuvardíjba az alperes beszámította a késedelemből eredő kárát.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a CMR 17. cikk 1. pontja, 19. cikk és 23. cikk 5. pontja alapján – helyt adva az alperes beszámítási kifogásának – elutasította a keresetet.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben elsődlegesen kérte annak megváltoztatásával az alperes keresete szerinti marasztalását; másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását.

Előadta, hogy az alperes által adott megbízás a felrakás időpontjára vonatkozóan nem tartalmazta azt a kikötést, mint amit ő kapott a megbízójától és amiben egyértelmű utasításként szerepel az, hogy „A kocsinak 8 órától 16 óráig a rámpán kell állnia, folyamatosan rakják, 16 órakor indulhat, 15 óra 40-kor a sofőr kezdjen érdeklődni a papírok után.” A perbeli fuvarmegbízás a felrakodás idejeként a „délelőtt mielőbb” megjelölést használta. Ezen túlmenően semmilyen egyéb utasítást vagy tájékoztatást nem tartalmazott. Mindebből egyértelműen megállapítható, hogy a perbeli fuvarmegbízás nem tartalmazta a S.... Kft. speciális utasítását a berakodással kapcsolatban. A felperes ügyvezetője által adott szóbeli tájékoztatás alapján az alperes erre vonatkozóan a felperest előzetesen nem tájékoztatta, ezért a felperes joggal hihette, hogy a reggeli kiállítás és a lerakás időpontja között teljesíteni tudja az áru leszállítását. Az alperes a fuvarmegbízásban nem tájékoztatta teljes körűen a fuvarozással kapcsolatos feltételekről és ez a hiányos tájékoztatás vezetett a kialakult helyzethez, ezzel álláspontja szerint az alperes a Ptk. 515. § (2) bekezdésében foglalt kötelezettségét megszegte.

Hivatkozva a CMR 17. cikk (2) bekezdésére előadta, hogy amennyiben a felperes rendelkezett volna ilyen jellegű információval, úgy a fuvar teljesítéséhez két sofőrt vett volna igénybe, ami a jelenlegitől eltérő díjazást is eredményezett volna.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában több helyen is téves hivatkozások szerepelnek, mivel a felperesi ügyvezető és az alperesi ügyvezető között telefonbeszélgetés nem zajlott, valamint a perbeli fuvarmegbízáson kívül semmilyen egyéb fuvarfeladatot nem végzett. Az alperesi állítások ezzel ellentétesek, azonban azok bizonyításra nem kerültek.

Kiemelte, hogy a ki- és berakodás megszervezése az alperes feladatkörébe tartozott, az ő felelőssége, hogy a rakomány az adott helyen rendelkezésre álljon, illetve, hogy azt a megadott időben fel- és lerakják. A felperes felelőssége kizárólag a rakomány biztonságos fuvarozására és annak a megadott célhoz történő leszállítására terjedt ki. Hangsúlyozta, hogy a lerakodási késedelem nem a felperes hibájára vezethető vissza. Megjegyezte, hogy az alperes az érdemi ellenkérelmében és az előkészítő iratában beszámítási kifogást nem terjesztett elő, ugyanakkor az ítélet indokolása erre vonatkozó megállapítást tartalmaz.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte, annak helytálló indokaira tekintettel.

A felperes fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, azonban okszerűtlenül értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat és emiatt megalapozatlanul jutott arra a következtetésre, hogy a felperest nem illeti meg a fuvardíj.

A felperes a fellebbezésében két okra hivatkozott, ami alapján az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására sor kerülhet, egyrészt arra, hogy a peres felek közötti fuvarmegbízás nem tartalmazta a S.... Kft.-nek az alperes részére adott megbízásában szereplő speciális utasítást a berakodással kapcsolatban; másrészt a felrakás napján 12 óra 6 perckor az alperesnek küldött e-mailre.

A CMR 17. cikk 1. pontja szerint a fuvarozó felelős az áru késedelmes kiszolgáltatásáért. A felelősség alól csak akkor mentesülhet, ha a CMR 17. cikk 2. pontjában felsorolt mentesülési okok valamelyikének fennállását bizonyítani tudja, vagyis azt, hogy a késedelmet a fuvarozási szerződés szempontjából rendelkezésre jogosult vétkessége, a rendelkezésre jogosult személynek a fuvarozó vétkességére vissza nem vezethető utasítása az áru sajátos hibája vagy olyan körülmény okozta, amelyet a fuvarozó nem kerülhetett el és amelynek következményeit nem állott módjában elhárítani. A CMR 18. cikk 1. pontja a mentesüléshez vezető körülmények bizonyítását írja elő, amiből következően az árukárokért fennálló felelősség alóli mentesülés szabályaitól eltérően a fuvarozó részéről nem elég annak kimutatása, hogy a mentesülési okok valamelyike megvalósult, hanem bizonyítania kell az okozati összefüggés fennállását a mentesüléséhez vezető valamely körülmény bekövetkezése és a késedelem között. Amennyiben a fuvarozó bizonyítani tudja azt, hogy a késedelem olyan okból következett be, amelyet a CMR 17. cikk 2. pontja mentesülési okként sorol fel, úgy felelősség hiányában a kárigény elutasításának van helye.

A késedelemért való felelősség kérdésétől független a CMR 14. cikkének 1. pontjában szabályozott, a fuvarozót terhelő értesítési és utasításkérési kötelezettség betartásának kérdése, amely összefügg a CMR 17. cikk 2. pontjában szabályozott mentesüléssel. Fuvarozási akadály felmerülése esetén ugyanis vizsgálni kell, hogy a fuvarozó a CMR 14. cikk 1. pontjában előírt kötelezettségének eleget tett-e, a CMR 14. cikk 1. pontjában foglalt rendelkezés megsértése esetén – eltérő rendelkezés hiányában – a kártérítés általános szabályainak alkalmazására kerülhet sor.

Tény, hogy a peres felek közötti fuvarszerződés a felrakás idejét úgy határozta meg, hogy 2011. október 17-én „délelőtt mielőbb”, amely eltért a S.... Kft. által adott megbízástól, ahol a felrakás idejénél a 2011. október 17-e szerepelt és az, hogy „A kocsinak 8 órától 16 óráig a rámpán kell állnia, folyamatosan rakják, 16 órakor indulhat, 15 óra 40 perckor a sofőr kezdjen érdeklődni a papírok után”, amelyet az elsőfokú bíróság is a lefolytatott bizonyítási eljárást követően tényként

állapított meg. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ezzel a fuvarozó a CMR 17. cikk 2. pontja alapján a késedelmes kiszolgáltatás alóli felelősség miatt mentesült, mivel a késedelmet a rendelkezésre jogosultnak a fuvarozó vétkességére vissza nem vezethető utasítása okozta.

A fuvarozó a CMR 14. cikk 1. pontjában foglalt tájékoztatási kötelezettségének is eleget tett a 2011. október 17-én 12 óra 6 perckor elküldött e-maillal, mert ekkor jutott a tudomására, hogy az áru délután 15 óra és 16 óra között lesz kész, és csak ezután tudják a gépkocsira felrakni.

A felperes fellebbezése lényegében az elsőfokú bíróság ítéletének a felülmérlegelésére irányult.

A Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadása és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékok egybevetésével állapítja meg. A bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el. A bíróság mérlegelése kiterjed egyrészt az egyes bizonyítékok bizonyító erejének megállapítására, másrészt a bizonyítékoknak és a felek, valamint a per egyéb résztvevői magatartásának egybevetésével és a maguk összességében való értékelésére. A Pp. 206. § (1) bekezdésén alapuló felülmérlegelési jog a másodfokú bíróságot is megilleti. Ennek alapján a fent részletesen kifejtettek szerint a másodfokú bíróság – az összszerszerűségében nem vitatott – fuvardíj megfizetésére kötelezte az alperest.

A felperes a fellebbezésében helyesen hivatkozott arra, hogy az alperes az elsőfokú eljárásban beszámítási kifogást nem terjesztett elő, amit az alperes a másodfokú tárgyaláson is megerősített, azonban ennek az ügy érdemi elbírálása szempontjából nincs jelentősége, mert az alperes érdemi védekezése miatt vizsgálni kellett azt, hogy a felperes kártérítési felelőssége fennáll-e.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és az alperest kötelezte a fuvardíj megfizetésére.

A felperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdés szerint kell az alperesnek a felperes részére az első- és másodfokú eljárásban felmerült költségeit megfizetnie.

A felperes a jogi képviselőjével 2012. november 26-án megbízási szerződést kötött, amelyben a megbízási díjat 70.000,- Ft + áfa összegben határozták meg azzal, hogy ez a díj magában foglalja a keresetlevél elkészítését és az első tárgyaláson való részvételt; ezt követően a megbízási díj tárgyalásonként 40.000,- Ft + áfa. A felperes az elsőfokú eljárásban az ügyvédi munkadíját ezen megbízási szerződés alapján kérte megállapítani azzal, hogy a fizetési meghagyásos eljárásban felmerült összes költséget 34.050,- Ft-ban kérte a megbízási szerződésen túlmenően figyelembe venni.

Az alperes jogi képviselője a 2014. május 6-án tartott tárgyaláson a felperes perköltség igénye tekintetében előadta, hogy álláspontja szerint a fizetési meghagyás kibocsátásával kapcsolatos eljárásban bejelentett készkiadás nem indokolt, a per tárgyhöz képest pedig eltúlzottnak tekintette a felperes perköltség igényét.

A felperes a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) és b) pontjai alapján kérte az ügyvédi munkadíjának a megállapítását. A 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (2) bekezdése kimondja, hogy az (1) bekezdés alapján megállapított munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a pertárgy értékével vagy a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A bíróság döntését indokolni köteles.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperest a megbízási szerződés alapján ügyvédi munkadíjként a pertárgyérték háromszorosának megfelelő összeg fizetésére kellene kötelezni, ami

azonban nem áll arányban sem a pertárgy értékével, sem pedig a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Jelen elsőfokú eljárásban öt tárgyalás megtartására került sor, négy tárgyalás rövid ideig tartott, egy tárgyalás volt hosszabb időtartamú, ahol a tanúk meghallgatására sor került. A tényállás egyszerű volt, az alperes érdemi védekezése, amire a felperesnek reagálni kellett, nem volt túl bonyolult.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság ügyvédi munkadíjként az első- és másodfokú eljárásra is kiterjedő 120.000,- Ft + áfa összeget talált arányban állónak a felperesi jogi képviselő által végzett ügyvédi tevékenységgel és a pertárgy értékével összhangban. A másodfokú bíróság ezen túlmenően kötelezte az alperest a kereseti illeték és a fellebbezési eljárási illeték megfizetésére is a felperes fellebbezésének eredményességére és pernyertességére tekintettel.

Budapest, 2015. év március hó 12. napján

. Mika Ágnes s.k.
a tanács elnöke

. Kurucz Zsuzsánna s.k.
előadó bíró

. Gáspár Mónika s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bírószági tisztviselő